

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/117/2022
Identifikačné číslo spisu:	6118240936
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6118240936.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D. H., narodeného XX. N. XXXX, M. T. R. XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou WEBBER LEGAL, s. r. o., Prešov, Duchnovičovo námestie 1, IČO: 50 680 552, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Všeobecná úverová banka a. s., Bratislava, Mlynské Nivy 1, IČO: 31 320 155, zastúpený advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., Bratislava, Kýčerského 5, IČO: 36 857 513, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 132,18 eura, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7Csp/86/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoCsp/44/2020 z 24. júna 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 31. júla 2020 č. k. 7Csp/86/2018-265 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 132,18 eura s príslušenstvom s odôvodnením, že medzi nimi uzatvorená zmluva zo dňa 27. decembra 2013 je spotrebiteľskou zmluvou, pričom táto neobsahuje predpísané náležitosti podľa zákona č. 120/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) a z toho dôvodu sa považuje za bezúročnú a bezpoplatkovú. Keďže žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 5 000 eur, pričom žalovanej uhradil sumu 6 132,18 eura žalobou sa domáhal vydania rozdielu medzi uhradenými a poskytnutými finančnými prostriedkami. Konkrétne vo vzťahu k tvrdeniu o absencii predpísaných náležitostí žalobca uviedol, že v spotrebiteľskej úverovej zmluve bol uvedený nesprávny údaj ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) a priemernej hodnoty RPMN v nadväznosti na nezapočítanie plnenia poisťného, ktoré tvorilo súčasť každej mesačnej splátky úveru. Ďalej namietal nesprávne uvedenie celkovú čiastku, ktorá bola uvedená na základe nesprávnych údajov platných v čase uzavretia zmluvy o tom, z čoho pozostávali splátky úveru. Napokon namietal porušenie žalovanej konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 zákon č. 129/2010 Z. z. Po vykonanom

dokazovaní výsluchom strán ako aj oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ išlo o sporný ukazovateľ poistného, tento v danom prípade nemusel byť obligatórne zahrnutý do RPMN v spotrebiteľskej úverovej zmluve, keďže išlo o voliteľný benefit v podobe nižšieho úroku, ktorý žalobca mohol a nemusel prijať. Takýto záver vyvodil z výpovede samotného žalobcu, ktorý potvrdil, že otázka týkajúca sa poistného bola medzi zmluvnými stranami pred uzavretím zmluvy individuálne prejednaná a na poistenie spotrebiteľského úveru žalobca pristúpil dobrovoľne z dôvodu benefitu nižšej sadzby úročenia poskytnutého úveru o 0,20 %. Takto fakultatívne koncipované poistenie v zmysle § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. nebolo zahrnuté do výpočtu celkových nákladov RPMN, resp. priemerného RPMN. Skutočnosť, že splátka poistného bola v zmluve uvedená ako neoddeliteľná súčasť každej mesačnej splátky, nepreukazuje nesprávny výpočet RPMN v neprospech spotrebiteľa. Nebolo tiež preukázané, že ak by žalobca výhodu v podobe zníženia úroku z poskytnutého úveru neprijal, nebol by mu zo strany žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver. Inak povedané nebolo preukázané tvrdenie žalobcu, že ak by nepodpísal formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, nebol by mu úver poskytnutý. Pokiaľ išlo o výšku konečnej sumy (celkovej čiastky), ktorá zaťažovala žalobcu ako úverového dlžníka, súd prvej inštancie konštatoval, že táto bola v zmluve uvedená jednoznačne nezameniteľne a údaje pre výpočet tejto sumy boli uvedené správne. Hodnota RPMN a priemerná hodnota RPMN, ktoré boli uvedené v zmluve sa nevymykajú z rámca obvyklej výšky RPMN v čase uzavretia zmluvy. Čo sa týka námietky žalobcu, že zmluve chýbalo členenie splátok úveru na istiny, úrok a iné poplatky, prípadne poradie ich úhrady, a teda namietať nedodržanie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákon č. 129/2010 Z. z., prvoinštančný súd konštatoval, že zmluva predpísané náležitosti obsahuje v presne určenej výške a členenie splátok s uvedením dátumu prvej a poslednej anuitnej splátky. V podrobnostiach tiež odkázal na judikáтуру Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/211/2017, sp. zn. 3Cdo/56/2018), v zmysle ktorej nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba každej splátky. Čo sa týka tvrdeného porušenia povinnosti žalovanej konať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. sám žalobca svojou výpoveďou na pojednávaní potvrdil, že medzi zmluvnými stranami došlo pred uzavretím zmluvy k vzájomnému rokovaniu, minimálne v rozsahu využitia doplnkovej služby poistenia úveru. Z tohto dôvodu ani túto námietku súd prvej inštancie neakceptoval. Po právnej stránke poukázal na ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) a d), § 2 písm. g), § 9 ods. 2 písm. k), l) a § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Tiež na ustanovenia § 100 ods. 1, § 103, § 107 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Keďže žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu, prvoinštančný súd jej podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) priznal plnú náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 24. júna 2021 sp. zn. 16CoCsp/44/2020 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V dôvodoch svojho rozhodnutia v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu uviedol, že si nesprávne vykladá právne významné súvislosti medzi podmienkami poskytnutia úveru a obligatónnymi náležitosťami spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Sporná úverová zmluva bola v danom prípade uzavretá po riadnom kontraktačnom procese, v ktorom procese sa dosiahla zhoda medzi ponukou a dopytom. Žalobca v postavení spotrebiteľa akceptoval ponuku z výberu možností zmluvných podmienok žalovanej a uzavretím zmluvy v čase rozhodnom pre posúdenie veci vylúčil možnosť uzavrieť so žalovanou inú úverovú zmluvu, alebo úverovú zmluvu s niektorým ďalším poskytovateľom spotrebiteľských úverov. Prvoinštančný súd správne prihliadol na výpoveď žalobcu, ktorý na pojednávaní uviedol, že pred uzavretím zmluvy došlo k vzájomnému rokovaniu minimálne v rozsahu využitia doplnkovej služby poistenia úveru. Za ďalšie tvrdenie o neunesení obráteného dôkazného bremena žalovanej konať s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti dlžníka splácať úver by bol na mieste v prípade, ak by žalobca účinne poprel individuálne dojednanie zmluvných podmienok. Žalovaná v potrebnom rozsahu preukázala listinnými dôkazmi odborné posúdenie klienta pred samotným uzavretím zmluvy predložením vyplneného informačného formuláru o spotrebiteľskom úvere a o poistení úveru, ktoré žalobca nespochybnil. Odvolací súd vec uzatváral tak, že sporné poistenie úveru je v základných podmienkach posudzovanej úverovej zmluvy uvedené ako nákladová položka vo výške 7,40 eur v mesačnej splátke

úveru, vrátane poistného a v bode 8. zmluvy, kde je medzi zmluvnými stranami dojednané pristúpenie dlžníka k poisteniu schopnosti splácať flexipôžičku. Odvolací súd v rámci súdneho prieskumu spotrebiteľskej úverovej zmluvy nezistil, že by žalovaná - dodávateľ poskytnutím doplnkových služieb poistenia úveru a v súvislosti s výškou úroku z úveru zriadením bežného účtu nerešpektovala, resp. v prevažnej miere nesledovala záujmy spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka. Uvedené vyplýva aj z dojednania dlhšej doby splácania úveru, ktorá bola stanovená na 10 rokov (120 mesačných splátok) ako aj z údajov o žalobcovi ako dlžníkovi, jeho príjmoch, zamestnaní, vzdelaní v čase uzavretia zmluvy. Nešlo teda o neplatné zmluvné dojednanie z titulu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Účelom právnej úpravy (viď § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.), ktorá prikazuje dodávateľovi prihliadnuť na finančnú situáciu spotrebiteľa je právna vada neplatnosti dojednania neprimeraného úroku podľa všeobecnej právnej úpravy a sankcia straty úroku a poplatkov v prípade poskytnutia spotrebiteľského úveru takému dlžníkovi, ktorý nie je schopný úver splatiť, pretože schopnosť dlžníka splácať úver nebola pri uzavretí zmluvy riadne dodávateľom preverená. V posudzovanej veci však o takýto prípad nešlo. Súd prvej inštancie preto posúdil správne tvrdenia žalobcu, že musel uzavrieť zmluvu o poistení úveru a zriadení bežného účtu, aby získal spotrebiteľský úver za ponúkaných podmienok ako nepreukázané. Vzhľadom na úspech v odvolacom konaní, odvolací súd žalovanej priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podal dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval ustanovením § 420 písm. f) CSP. Mal teda za to, že súd (odvolací) mu nesprávnym procesným postupom znemožnil realizáciu procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Bližšie vytykánu vadu zmätočnosti odôvodňoval tým, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je vo vzájomnom vnútornom rozpore a je protirečivé, žalobcovi tiež nedáva odpoveď na ním vznesený argument majúci rozhodujúci význam pre vec samú. V pomerne rozsiahlom dovolaní žalobca najskôr podrobne chronologicky opísal priebeh celého prvoinštančného ako aj odvolacieho konania vrátane predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu. Podrobil kritike závery prijaté prvoinštančným, respektíve odvolacím súdom. Ich výklad, že spotrebiteľ sa individuálne rozhodol pre danú úrokovú sadzbu, pretože sa individuálne rozhodol pre poistenie ako aj pre bežný účet a tieto náklady sú z uvedeného dôvodu vyňaté z celkových nákladov (a teda aj celkovej čiastky a aj RPMN) je podľa presvedčenia dovolateľa právne neudržateľný, arbitrárny, nepresvedčivý a svojvoľný, nemajúci absolútne žiadnu oporu v platnom práve ani v skutkovom stave, čím bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces. V uvedenej súvislosti žalobca podrobne poukázal na judikatúru najvyššieho súdu ako aj ústavného súdu ohľadom odôvodňovania súdnych rozhodnutí. Za ďalšie nesúhlasil ani s prijatými skutkovými a právnymi závermi súdov nižších inštancií o tom, že žalovaná neporušila povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 120/2010 Z. z., kedy neposudzovala schopnosť splácať úver žalobcom bez relevantných údajov o jeho príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov na účely posudzovania schopnosti splácania úverov. Žalobca zopakoval, že žalovaná si svoje povinnosti riadne nespĺnila, a preto sa aj na základe tohto dôvodu poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ani na uvedenú argumentáciu žalobcu v postavení odvolateľa mu odvolací súd nedal riadnu a presvedčivú odpoveď, v dôsledku čoho taktiež svoje rozhodnutie zaťažil vadou zmätočnosti. Pritom v zmysle judikatúry súdneho dvora Európskej únie je dôkazné bremeno toho, či a ako konal veriteľ s odbornou starostlivosťou vždy iba na veriteľovi nikdy nie na spotrebiteľovi. V zmysle CSP je povinnosťou strán niečo tvrdiť a následne dokazovať. V tomto prípade bolo povinnosťou žalovanej tvrdiť a dokazovať či a ako konala s odbornou starostlivosťou. Súdov nižších inštancií nemohli naprávať ich zlyhanie a ex offio skúmať jej konanie s odbornou starostlivosťou, nakoľko súd takto supluje dôkazné bremeno, ktoré má znášať veriteľ a to v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ odvolací súd v súvislosti s odvolacou argumentáciou žalobcu, vo vzťahu k skúmaniu jeho bonity, poukázal na vyplnený informačný formulár o spotrebiteľskom úvere a o poistení úveru, tento dôkaz nevyhodnotil, no napriek tomu konštatoval, že žalovaná preukázala odborné posúdenie klienta pred samotným uzavretím zmluvy. Napriek tomu, že v zmysle práva EÚ a v zmysle rozsudku súdneho dvora Európskej únie má povinnosť veriteľa skúmať úverovú bonitu spotrebiteľa podstatný význam, súdy nižších inštancií sa tejto otázke venujú absolútne okrajovo, svojvoľne a de facto aj nepreskúmateľne, čím je zjavne daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca dovolací súd žiadal, aby napadnutý

rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná v podanom vyjadrení k dovolaniu žalobcu dovolací súd žiadala, aby ho v prvom rade odmietol podľa § 447 CSP, respektíve zamietol. Bližšie uviedla, že podľa jej názoru je na rozdiel od tvrdení žalobcu rozhodnutie odvolacieho súdu dostatočne presvedčivé, jasné a zrozumiteľné, spĺňajúce náležitosti zákonného rozhodnutia. Procesný postup tak odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie nevykazuje žiadne znaky, na základe ktorých by bolo možné konštatovať porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces, a teda naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Žalobcom opakované prezentované úvahy o tom, či poisťné má alebo nemá v tomto konkrétnom prípade vstupovať do výpočtu nákladov úveru ako i výpočtu RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, označila žalovaná za scestné a výslovne účelové. V tejto súvislosti poukázala na to, že žalobca v priebehu sporu akceptoval jej argumentáciu, že poisťné nebolo povinné, ale dobrovoľné. Obdobne sa žalobca vyjadril aj napríklad k benefitu (v podobe zliav z úrokovej sadzby úveru) za vedenie bežného účtu. Žalovaná zdôraznila, že žalobca nebol povinný na účely získania úveru či získania ho za ponúknutých podmienok splniť podmienky na uplatnenie benefitu, bolo to jeho právo, ktoré mu priznala zmluva. Tieto položky (z dôvodu ich dobrovoľnosti) potom nevstupujú do výpočtu RPMN ani náklady úveru - vid' ustanovenie § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. O nesprávnosti vlastnej argumentácie podáva presvedčivý dôkaz samotný žalobca, nakoľko tento v celom konaní poukazuje len na dve z troch podmienok na získanie benefitu a síce poisťné a náklady na vedenie účtu. Nespomína už ale „nezahrnutie nákladov na udržanie si zamestnania“ do výpočtu nákladov úveru či RPMN, pričom ide o tú istú povahu veci ako pri ostatných dvoch podmienkach na získanie benefitu v podobe zľavy z úrokovej sadzby úveru. Za ďalšie v spore predložený typ zmluvy žalovanej obchodnej spoločnosti a to dokonca s rovnakým benefitom v podobe zľavy z úrokovej sadzby už bol predmetom prieskumu v mnohých súdnych konaniach, z ktorých vzišli právoplatné súdne rozhodnutia o súladnosti tohto typu zmluvy so zákonom (vid' rozhodnutia predkladané žalovanou v prvoinštančnom konaní). Čo sa týka argumentu žalobcu o neskúmaní jeho bonity zo strany žalovanej k týmto tvrdeniam sa už žalovaná podrobne a vyčerpávajúco vyjadrila. Žalobca jej tvrdenia žiadnym spôsobom nerozporoval ani na ne nijak nereagoval. Nenavrhol na preukázanie svojich veľmi strohých tvrdení vykonať žiaden dôkaz, preto v uvedenom smere procesná obrana žalovanej bola plne úspešná, odstraňujúca akékoľvek pochybnosti k danej téme nastolené len veľmi stroho všeobecnou nekonkrétnou a nijak dôkazne nepodloženou argumentáciou žalobcu. Žalovaná v závere podaného vyjadrenia zdôraznila, že z jej strany k porušeniu žiadnej povinnosti nedošlo, odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalobcu splácať úver bola zachovaná. Napokon uviedla, že ochrana spotrebiteľa nemôže byť bezbrehá a zájsť tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie aj keď uzavrú akúkoľvek zmluvu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobca vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a v tejto súvislosti vytkol súdom nižších inštancií aj (podľa jeho presvedčenia) nesprávne skutkové a právne závery.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018 bod 26., 5Cdo/57/2019 bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

15. V posudzovanom prípade dovolateľ namietal hodnotenie dôkazov vykonané súdmi nižších inštancií ohľadom porušenia povinností žalovanej konať s odbornou starostlivosťou, ako aj nedostatočné

vysporiadanie sa s uplatnenými odvolacími dôvodmi odvolacím súdom. Dovolací súd nepovažoval uplatnený dôvod za relevantný z dôvodu, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozhodujúcom bode a síce v správnosti záveru ohľadom „nezahrnutia poistného spotrebiteľského úveru do výpočtu RPMN a celkových nákladov úveru" z dôvodu, že „sporný ukazovateľ nemusel byť obligatórne zahrnutý do RPMN v spotrebiteľskej úverovej zmluve, keďže išlo o voliteľný benefit v podobe nižšieho úroku, ktorý žalobca mohol a nemusel prijať". Takýto záver súdy nižších inštancií vyvodili predovšetkým z výpovede samotného žalobcu, ktorý potvrdil, že otázka týkajúca sa poistného „bola medzi zmluvnými stranami pred uzavretím zmluvy individuálne prejednaná a na poistenie spotrebiteľského úveru žalobca pristúpil dobrovoľne z dôvodu benefitu nižšej sadzby úročenia poskytnutého úveru." Bolo tak logicky a zrozumiteľne súdmi zodpovedané, prečo medzi náklady žalobcu ako spotrebiteľa pri výpočte RPMN nebolo zahrnuté poistenie a teda, že tento údaj je nesprávny, čo by malo za následok tvrdenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V ďalších častiach svojho rozhodnutia odvolací súd výstižne a presvedčivo reagoval na všetky ďalšie odvolacie námietky žalobcu (bližšie viď bod 2 tohto rozhodnutia). Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu podľa názoru dovolacieho súdu spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 393 ods. 2 v spojení s ustanovením § 220 ods. 2 CSP.

16. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí

na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

20. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu, ktorým namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.